

5. ZELENI FESTIVAL

KARLOVAČKA ZELENA PRIČA

programska knjižica

Gradska knjižnica "Ivan Goran Kovačić" Karlovac
lipanj, 2024.

KARLOVAC
grad susreta

Zvjezdano ljeto
KARLOVAC

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac
Javna ustanova Aquatika – slatkovodni akvarij Karlovac
Turistička zajednica grada Karlovca
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

5. ZELENI FESTIVAL

KARLOVAČKA ZELENA PRIČA

ZELENO I DIGITALNO

26. 6. 2024.

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“

Ljudevita Šestića 1

Karlovac

5. Zeleni festival – Karlovačka zelena priča

Mjesto održavanja

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“, Ljudevita Šestića 1, Karlovac

Vrijeme održavanja

26. 6. 2024. od 10 do 17 sati

Organizator

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac u suorganizaciji s Javnom ustanovom Aquatika – Slatkovodnim akvarijem Karlovac, Turističkom zajednicom grada Karlovca i Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu

Tema

Zeleno i digitalno

Cilj festivala

poticanje multidisciplinarnog suradnje u provedbi programa koji motiviraju i potiču razvoj programa u zelenim knjižnicama te podizanje svijesti o ekologiji

Način rada

U prvom dijelu festivala održat će se pozvana predavanja. U drugom dijelu predviđeno je otvorenje izložbe, dok će se u trećem dijelu predstaviti prijavljena posterska izlaganja. Istovremeno, ispred knjižnice održat će se sajam poljoprivrednih proizvoda OPG-ova Karlovačke županije i predstavljanje Udruga Karlovačkih županija te pričaonice i radionice za djecu predškolskog uzrasta.

Program događanja

Na festivalu će sudjelovati pozvani predavači, stručnjaci iz područja ekologije, prehrambene tehnologije, knjižničarstva i drugih znanstvenih disciplina; kroz pozvana stručna izlaganja dat će odgovore na pitanja vezana uz specifičnosti navedenih djelatnosti u knjižnicama te pružiti smjernice za njihov daljnji razvoj.

Programski i organizacijski odbor

Anita Malkoč Bišćan, Kristina Čunović, Martina Barišić Koprenica, Sanja Graša, Miroslav Katić, Mario Šimić, Marinko Polović

Stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem održava se uz finansijsku potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac, Grada Karlovca i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

PROGRAM

REGISTRACIJA SUDIONIKA

9 – 10 sati

1. DIO

POZVANA IZLAGANJA

10 – 12 sati

1. dr. sc. Dražen Šimleša, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb: *Kako danas učiti održivi razvoj*
2. Margareta Kulaš, prof. mentor geografije Gimnazija Karlovac: *Ekološki otisak – kako gazimo naš planet?*
3. Rok Dežman, prof. sociologije i povijesti, Mestna knjižnica Ljubljana: *Beremo zeleno!*
4. dr. sc. Sofija Klarin Zadravec, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu: *Digitalne knjižnice: u skladu sa standardom ili kreativno?*

PAUZA

12 – 12:30 sati

OTVORENJE IZLOŽBE PUTOPISNIH FOTOGRAFIJA OZRENA MAJERIĆA

Izložbeni salon „Ljudevit Šestić“

12:30 sati

RUČAK

12:45 – 13 sati

2. DIO

PRIMJERI DOBRE PRAKSE – POSTERSKA IZLAGANJA

13:45 – 15 sati

1. Neda Adamović, Narodna knjižnica „Petar Preradović“, Bjelovar: *Znanjem do održivosti: promicanje održivog razvoja kroz zelenu i informacijsku pismenost*
2. Lucija Hodžajev, Knjižnice grada Zagreba: Knjižnica Tina Ujevića; Ana Bakarić, Tihana Tomas, Knjižnice grada Zagreba: Knjižnica Voltino: *(U)čitaj zeleno!*
3. Mirta Pućek, Božica Knežević, Dječji vrtić Grigora Viteza Zagreb: *Vitezici u zelenoj Knjižnici Knežija*
4. Ankica Veselić, Dragana Škrtić, Darinka Vučković, Osnovna škola Banija: *Zelena zona u OŠ Banija*
5. Filip Ramić, Osnovna škola Turanj: *Greentech IoT u projektu STEMWave „Škola budućnosti“*
6. Lorena Klokočki, Amalija Misir-Čujko, Osnovna škola Barilović: *Višenamjenski cvjetni straničnik – kačun*
7. Viktorija Tomšić, školska knjižnica Osnovne škole „Antun Klasinc“ Lasinja, Osnovna škola Draganići: *Erasmus – Digital dimension improves green life*
8. Jasna Milički, Osnovna škola Marija Bistrica, Marija Bistrica, Ana Sudarević, Osnovna škola Dubovac, Karlovac: *Igraj(mo) zeleno: online suradnjom do manjeg ekološkog otiska*
9. Mirjana Kotromanović, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica: *Održivi mladi za zelenu knjižnicu*
10. Vladimira Fumić, Ana Budimir, Osnovna škola „Braća Seljan“ Karlovac: *Ne budi zelen – misli zeleno!*
11. Nataša Vojnović, Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac: *Bibliobusna ekopriča*
12. Melinda Grubišić-Reiter, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik: *Kultura življenja uz pomoć alata umjetne inteligencije*

IZBOR NAJBOLJA TRI POSTERA

u 15 sati

OBILAZAK NIKOLA TESLA EXPERIENCE CENTRA I AQUATIKE – SLATKOvodNOG AKVARIJA KARLOVAC

od 16 sati

9 – 17 sati, ispred knjižnice

sajam OPG-ova, predstavljanje institucija i udruga koje se bave ekologijom te promiču zaštitu i očuvanje okoliša

u 10 i 13 sati, ispred knjižnice

dječje pričaonice i radionice s književnicom Ivanom Francišković Olrom

POZVANA IZLAGANJA

dr. sc. Dražen Šimleša

drazen.simlesa@pilar.hr

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

KAKO DANAS UČITI ODRŽIVI RAZVOJ

Održivi razvoj danas je sveprisutni pojam, a opet mnogima od nas nije do kraja jasno kako bi trebao izgledati u praksi, u stvarnosti. U predavanju ćemo pokušati razjasniti što bi to bio održivi razvoj u 21. stoljeću i poučavati o njemu kako bi bio manje teorija i lijepa ideja, a više dio našeg svakodnevnog života. Razgovarat ćemo i o krizama koje nam onemogućuju da razumijemo i primjenjujemo održivi razvoj, te prezentirati neka od rješenja.

Ključne riječi

održivi razvoj, krize, poučavanje, rješenja

Biografija

Dražen Šimleša je sociolog zaposlen kao viši znanstveni suradnik na Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Glavno područje njegova rada su globalizacija, permakultura, društvena i solidarna ekonomija te održivi razvoj. Često nastupa kao međunarodni trener za navedene teme, a autor je brojnih knjiga i znanstvenih studija. U udruzi Zelena mreža aktivističkih grupa koordinator je programa *Centri znanja* i upravitelj Zadruge za dobru ekonomiju, a koordinator je i Europske mreže za solidarnu ekonomiju – RIPESS Europe.

Margareta Kulaš, prof. mentor geografije
margareta.kulas@gmail.com
Gimnazija Karlovac

EKOLOŠKI OTISAK – KAKO GAZIMO NAŠ PLANET?

Ekološki otisak je jedinica koja u hektarima pokazuje utjecaj pojedinca na planet. Iskazuje se kroz veličinu površine koja je pojedincu potrebna za preživljavanje. Budući da se okoliš razlikuju, a isto tako i životni stilovi, tj. navike svakog čovjeka, ekološki se otisak razlikuje od pojedinca do pojedinca. Što čovjek raskošnije i neumjereno živi, njegov se ekološki otisak povećava. Iako se ekološki otisak iskazuje kao površina koja je potrebna da osigura naš životni stil, zapravo pokazuje našu potrošnju energije, hrane, navike kupovine, transporta te zbrinjavanja otpada. Biokapacitet ekosustava bogatstvo je planeta kojim raspolažemo, poput šumskog bogatstva, vode, izvora energije, minerala i ostalih resursa koji nisu vječni. Svaki bi stanovnik Zemlje trebao svoje potrebe zadovoljiti na površini od 1.7 ha, no ekološki je otisak prešao mjeru i sada iznosi 2.6 ha što je deficit od 0.9 ha. To znači da živimo „na kredit“ s najnepovoljnijom kamatom i nastavljamo istim ili još bržim tempom, a posljedice u obliku socijalne polarizacije i nestabilnosti, klimatskih promjena i migracija, već su vidljive. Određeni dio biokapaciteta nepovratno je izgubljen ili narušen te postoji nesrazmjer u ekosustavima između bogatih i siromašnih zemalja. U ekonomski najrazvijenijim zemljama, poput onih koje pripadaju skupini G7, resursi su uglavnom iscrpljeni pa se jeftino kupuju u zemljama koje rasprodaju svoje najveće bogatstvo, ali i svoju budućnost. Je li hedonistički stil potreban za sreću, može li se smanjenjem ekološkog otiska živjeti kvalitetno, zdravo i sretno? Treba li gospodarski sustav u kojem srušeno drvo vrijedi više nego živo jedan veliki i hitni *reset*?

Ključne riječi

ekološki otisak, ekosustav, klimatske promjene

Biografija

Margareta Kulaš rođena je u Karlovcu, a studij geografije završila je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predaje geografiju u Gimnaziji Karlovac. Autorica je *Zbirke zadataka iz opće geografije* (Zagreb: Školska knjiga, 2004.) i *150 geografskih naj naj* (Samobor: Meridijani, 2003.). Preferira teme iz područja demogeografije, geopolitike i ekologije.

Rok Dežman, prof. sociologije i povijesti

rok.dezman@mklj.si

Mestna knjižnica Ljubljana, Slovenija

BEREMO ZELENO

Beremo zeleno je bralno spodbujevalna akcija in je del spremiščevalnega programa eko/zelenih storitev v Knjižnici Šentvid in v drugih knjižnicah mreže Mestne knjižnice Ljubljana. Njen namen je preko branja in prebranega gradiva spodbujati k razmisleku o okolju in našem odnosu do njega. Hkrati pa želi v bralcih vzbuditi željo po branju strokovnih knjig ter tematike, ki morebiti sega izven ustaljenega žanrskega branja. Priporočilni bralni seznam zajema 12 tematik: čebelarstvo, gore, gozd, živali, vreme, okolje, vrt, hrana, ekologija, kras, vode in ledeniki. Vključena so leposlovna in strokovna dela iz oddelka za odrasle ter tudi za otroke in mladino. Za sodelovanje v bralni akciji je potrebno prebrati 5 knjig na razpisane tematike. Knjige so lahko iz priporočilnega seznama ali pa jih bralci izberejo sami. Prebrane knjige vpišejo v obrazec in dodajo še svoj vtis ali misel iz knjige ter obrazec oddajo v eni izmed enot MKL. Priporočilni seznam je pripravljen tudi v spletni obliki in urejene so vse potrebne povezave na gradivo podatkovne baze Cobiss. Tudi ta „zelen“ projekt je vključen na Spletno stran MKL: [Beremo zeleno](#).

Ključne riječi

Beremo zeleno, eko/zelene storitve, bralna akcija, bralni seznam

Biografija

Rok Dežman je diplomiral leta 2009 na Filozofski fakulteti ter pridobil naziv profesor sociologije in zgodovine. Od leta 2010 je zaposlen v Mestni knjižnici Ljubljana. Med leti 2014 in 2022 je opravljal delo programskega vodje Trubarjeve hiše literature, aprila 2022 je postal vodja Centra za koordinacijo storitev v MKL. Je vodja in član več delovnih skupin v knjižnici, koordinator dela z mladimi in moderator dogodkov.

dr. sc. Sofija Klarin Zadravec
sklarin@nsk.hr
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

DIGITALNE KNJIŽNICE: U SKLADU SA STANDARDOM ILI KREATIVNO?

U izlaganju će biti prikazani ključni elementi digitalne knjižnice, naznačene izmjene *Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti* (1997. – 2023.) koje su povezane s razvojem električnog nakladništva, potrebama boljeg upravljanja digitalnom građom i dostupnosti novih usluga korisnicima te dati pregled ključnih odredbi *Standarda za digitalne knjižnice* (NN 103/2021). Uz pregled razvoja digitalizacije knjižnične građe i uspostave digitalnih zbirki i repozitorija u hrvatskim knjižnicama, bit će razmotreno pitanje usklađenosti hrvatskih digitalnih knjižnica sa Standardom te ukazano na izazove i mogućnosti daljnog razvoja digitalnih zbirki i Hrvatske digitalne knjižnice.

Ključne riječi

digitalna knjižnica, zakon o knjižnicama, električno nakladništvo, digitalna građa, digitalne knjižnice

Biografija

Sofija Klarin Zadravec doktorica je informacijskih i komunikacijskih znanosti, knjižničarska savjetnica. U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu zaposlena je od 1991. godine. Od 2004. do 2019. odgovorna je za program i projekte digitalizacije knjižnične građe i razvoj digitalne knjižnice, nakon čega postaje pročelnica Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo. Vodila je izgradnju sustava i portala digitalne knjižnice NSK (DNC, DAR, Digitalne zbirke NSK, Virtualne izložbe, Glagoljica.hr) te sudjelovala u izgradnji nacionalnih digitalnih platformi (ZIR, DR, eKultura). Trenutačno obavlja poslove pomoćnice glavne ravnateljice Nacionalne i sveučilišne knjižnice za djelatnost nacionalne knjižnice.

POSTERSKA IZLAGANJA

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Neda Adamović

neda.adamovic@knjiznica-bjelovar.hr

Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar

ZNANJEM DO ODRŽIVOSTI: PROMICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA KROZ ZELENU I INFORMACIJSKU PISMENOST

U 2024. godini Narodna knjižnica „Petar Preradović“ Bjelovar pokrenula je novu aktivnost unutar već ustaljenog programa *Zazeleni se*. Aktivnost pod nazivom *Znanjem do održivosti* usredotočuje se na promicanje održivog razvoja putem integracije zelene i informacijske pismenosti, potičući multidisciplinarnu suradnju i podizanje svijesti o ekologiji unutar lokalne zajednice. Ova inicijativa temelji se na obilježavanju međunarodnih dana posvećenih ciljevima održivog razvoja, kroz organizaciju intervjuja sa stručnjacima iz relevantnih područja. Intervjui se objavljaju na mrežnim i stranicama knjižnice na Facebooku, a uspješnost inicijative kod čitatelja bit će analizirana putem statističkih podataka dobivenih alatima za analitiku mrežnih stranica, čiji će rezultati biti prikazani posterskim izlaganjem.

Ključne riječi

informacijska pismenost, Narodna knjižnica „Petar Preradović“, održivi razvoj, zelena pismenost, znanjem do održivosti

Biografija

Neda Adamović, viša knjižničarka, zaposlena je u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ u Bjelovaru od 2003. godine. Tijekom svoje karijere u knjižnici obavljala je različite poslove, uključujući radna mjesta informatora na Odjelu za odrasle te katalogizatora i klasifikatora u Službi nabave i obrade. U razdoblju od 2012. do 2021. godine bila je voditeljica Službe nabave i obrade. Od 2021. godine preuzima voditeljstvo Županijske matične razvojne službe za Bjelovarsko-bilogorsku županiju. Njezina područja interesa obuhvaćaju zelenu tranziciju knjižnica, čitanje u zajednici, utjecaj knjižnice na lokalnu zajednicu te analize rada školskih i narodnih knjižnica.

ZNANJEM DO ODRŽIVOSTI

Neda Adamović, Narodna knjižnica "Petar Preradović", Bjelovar

ZNANJEM DO ODRŽIVOSTI

METODOLOGIJA

Aktivnost "Znanjem do održivosti" uključuje obilježavanje međunarodnih dana posvećenih ciljevima održivog razvoja. Organizirani su intervjuji sa stručnjacima iz relevantnih područja, koji su objavljeni na mrežnim i Facebook stranicama knjižnice. Analizirana je uspješnost inicijative putem Google Analytics alata i Facebook statistike.

5. Zeleni festival – Karlovačka zelena priča. Zelene i digitalne knjižnice, 26. lipnja 2024.

promicanje održivog razvoja kroz zelenu i informacijsku pismenost

Ciljevi Održivog Razvoja

2, 3, 4, 5, 7,
13, 14, 15

CILJ: promicanje održivog razvoja kroz integraciju zelene i informacijske pismenosti

SVRHA: podizanje svijesti o ekologiji i poticanje multidisciplinarnе suradnje unutar lokalne zajednice

Pročitajte intervjuje

MREŽNA STRANICA

11 objava
u posljednjih 6 mjeseci
457 pregleda
(41 pregled po objavi)
288 korisnika
(26 korisnika po objavi)

FACEBOOK STRANICA

5197 doseg
(470 po objavi)
222 angažman
(20 po objavi)

ZAKLJUČAK

Inicijativa "Znanjem do održivosti" pokazala je uspješnost u promicanju održivog razvoja kroz integraciju zelene i informacijske pismenosti. Aktivnosti su pozitivno primljene u lokalnoj zajednici, što pokazuje važnost edukacije i podizanja svijesti o ekološkim pitanjima.

Lucija Hodžajev
lucija.hodzajev@kgz.hr

Knjižnice grada Zagreba: Knjižnica Tina Ujevića

Ana Bakarić
ana.bakaric@kgz.hr

Tihana Tomas
tihana.tomas@gmail.com
Knjižnice grada Zagreba: Knjižnica Voltino

(U)ČITAJ ZELENO!

Knjižnice grada Zagreba, s ciljem edukacije javnosti o zaštiti okoliša i održivome društvu te pružanja pristupa informacijskim sadržajima i uslugama koje podupiru održivi razvoj, od siječnja 2017. godine pokreću projekt *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb*. U sklopu projekta u mreži Knjižnice Tina Ujevića nastala je ideja o povezivanju knjižničnog fonda i zelenila u knjižnicama s ciljem dodatne edukacije i informiranja korisnika. Raznovrsnost biljnog svijeta u prostorima knjižnica primjećena je od strane korisnika koji ili traže informacije o njima ili nude savjete o održavanju. U svrhu inovativnijeg dijeljenja informacija između djelatnika i korisnika odlučeno je da se stručne natuknice o biljkama izlože uz samu biljku kroz QR kod na reciklabilnim info pločicama. Kod koji se nalazi s prednje strane info pločice vodi na poveznicu *online enciklopedije* s informacijama o porodici biljke. Na drugoj strani pločice nalazi se kod koji vodi na OPAC – katalog Knjižnica grada Zagreba gdje se može pronaći popis preporučene literature na temu cvjećarstva. Koristeći svoje pametne telefone korisnici mogu doći do informacija o biljkama u knjižnici i dostupnosti knjiga na temu cvjećarstva u fondu KGZ-a te uz pomoć djelatnika dobiti više informacija i uputa na korisne mrežne stranice na kojima se mogu informirati o uzgoju tih biljaka. Dodatno, usmjerava ih se na koje načine sami mogu potražiti željene informacije koristeći čitače kodova na pametnim telefonima ili *Google objektivom*. Svrha je ove akcije u sklopu projekta *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb* da se uz pomoć digitalnih alata, korištenih u svakodnevnom životu, posebice među mlađom populacijom, korisnicima približi knjiga i čitanje u kontekstu ekologije i održivog društva, način pretraživanja informacija unutar fonda građe Knjižnica grada Zagreba kao i relevantnih mrežnih izvora. Dostupne digitalne tehnologije omogućuju različite načine informiranja, a usmjeravane od strane knjižničara pružaju dodatan sadržaj korisnicima u okviru knjižničnog prostora.

Ključne riječi

QR kod, digitalizacija, biljke, Zelena knjižnica za zeleni Zagreb, digitalni alati

Biografija

Lucija Hodžajev, prof. francuskog jezika i književnosti, ukrajinskog jezika i književnosti i diplomirana knjižničarka, zaposlena je u Knjižnicama grada Zagreba od 2011. godine. Na mjestu knjižničara radi na različitim odjelima u nekoliko knjižnica mreže Knjižnica grada Zagreba, a na Odjelu za odrasle u Knjižnici Tina Ujevića do 2023. godine kada postaje voditeljica mreže Knjižnice Tina Ujevića. Pridružena je članica Komisije za nabavu i međuknjničnu posudbu Hrvatskog knjižničarskog društva i članica radne grupe ZKD biciklisti te sudjeluje u projektu ZKD *knjižničarske avantURE*. Rad s korisnicima na odraslim, ali i dječjim odjelima, sudjelovanje u raznim radnim grupama i komisiji, posao voditeljice područne knjižnice i njezinih ogrankova kao i vođenje nabave građe za mrežu Knjižnice Tina Ujevića omogućio joj je širok spektar zaduženja i obrazovanje iz različitih segmenata knjižničarske struke, koje se i dalje nadograđuje.

Ana Bakarić, mag. bibliotekarstva i informacijskih znanosti, u Knjižnicama grada Zagreba zaposlena je od 2013. godine. U Knjižnici Jelkovec radi na Odjelu za odrasle te kasnije na Odjelu za djecu i mladež. Godine 2021. prelazi u Knjižnicu Voltino na mjesto koordinatora i dječjeg informatora. S obzirom na iskustvo rada na oba odjela, područje interesa kreće se od najmlađih do starijih, s posebnim osvrtom na mlade, te pronalaska načina kako ih privući i zadržati kao čitatelja. Također smatra važnim educirati korisnike vezano uz nove tehnologije i potaknuti ih na korištenje istih. Od 2024. godine na mjestu je koordinatora projekta *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb*.

Tihana Tomas, diplomirala talijanski jezik i književnost te povijest umjetnosti na Sveučilištu u Zadru, a naknadno informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radi u Knjižnici Voltino na Odjelu za djecu i mladež. U petnaestogodišnjem radnom vijeku kontinuirano se dodatno usavršava u smislu cjeloživotnog knjižničarskog obrazovanja, a nekoliko puta je prezentirala svoj rad s djecom kao primjere dobre prakse. Od 2017. godine aktivno sudjeluje u projektu *Zelena knjižnica za Zagreb*.

5. ZELENI FESTIVAL – KARLOVAČKA ZELENA PRIČA

CILJ PROJEKTA

Uz pomoć digitalnih alata približiti knjigu i čitanje u kontekstu ekologije i održivog društva

Uputiti na način pretraživanja informacija unutar fonda grade Knjižnica grada Zagreba i relevantnih mrežnih izvora

PROVEDBA

Na reciklabilnoj pločici smještenoj u tegli biljke izloženi su s jedne strane QR kod koji vodi na stručnu natuknicu o porodici biljke na mrežnoj stranici Hrvatske enciklopedije, a s druge strane QR kod koji vodi na mrežni katalog Knjižnica grada Zagreba i popis knjiga na temu cvjećarstva koje korisnici mogu posuditi u knjižnici

Korisnici koristeći svoje pametne telefone mogu doći do informacija o biljkama u knjižnici i dostupnosti knjiga u fondu KGZ-a, a od knjižničara dobivaju uputu o načinu korištenja čitača kodova i Google objektiva kako bi došli do željenih informacija i dodatnog sadržaja u okviru knjižničnog prostora

ZAKLJUČAK

Raznovrsnost biljnog svijeta u prostoru knjižnica primjećena je od strane korisnika koji ili traže informacije o biljkama ili nude savjete o održavanju, a inovativno dijeljenje informacija između djelatnika i korisnika rezultiralo je povezivanjem knjižničnog fonda i zelenila u knjižnicama uz mogućnost dodatne edukacije i informiranja korisnika

UČITAJ ZELENO!

Lucija Hodžajev, Knjižnica Tina Ujevića, Ulica grada Vukovara 14
Ana Bakarić, Tihana Tomas, Knjižnica Voltino, Ulica D. Golika 36

Mirta Pucek
mirtapucek@gmail.com

Božica Knežević
bozica.knezevic1961@gmail.com

Dječji vrtić Grigora Viteza Zagreb

VITEZIĆ U ZELENOJ KNJIŽNICI KNEŽIJA

Knjižnica Knežija u projektu je *Zelena knjižnica za zeleni Zagreb* koji se provodi od 2017. godine, a od tada i Dječji vrtić Grigora Viteza, kao eko vrtić, surađuje s Knjižnicom Knežija. U projektu sudjeluju djeca, roditelji, odgojitelji, knjižničari i stručni tim, uz podršku ravnateljice Ruže Babić. Teme i izložbe unaprijed su dogovorene s knjižničarkom i koordinatoricom, Draženom Šola-Vrbanek. Projekt je dokumentiran zbog refleksije i evaluacije u samom vrtiću, ali i u knjižnici. Kroz cijelu pedagošku godinu obilježavaju se važni eko datumi, a povratna je informacija od roditelja te posjetitelja knjižnice, pozitivna i poticajna za daljnji rad. *Kad bi drveće hodalo, Utoplimo svijet, Moj grad Zagreb, Proljetna avantura, Knjige kao prostor slobode*, samo su neki naslovi prethodnih izložbi. Kroz tematske, glazbene, likovne, plesne, dramske, sportske i istraživačke radionice u sklopu projekta, povezuju se dijete, odgojitelj, roditelj i knjižnica. Knjižnica Knežija postala mjesto je igre, istraživanja i druženja cijele zajednice.

Ključne riječi

djeca, ekologija, izložbe, knjižnica, vrtić

Biografija

Mirta Pucek, odgojiteljica mentorica, završila je osnovnu školu i Jezičnu gimnaziju, te Pedagoški fakultet u Osijeku, studij za Predškolski odgoj 1998. godine. Poseban program kinezioloških aktivnosti završila je 2018. godine. Trenerica je znakovnog jezika za bebe Baby Sign, „CAP“ programa, Brain Gym-a.

Božica Knežević, odgojiteljica savjetnica, na Filozofskom fakultetu u Zagrebu završila je studij za predškolski odgoj. Završila Teološko-katehetsko doškolovanje za vjerski odgoj djece predškolske dobi te stekla kanonski mandat za vjerski odgoj u javnim predškolskim ustanovama. U skladu s kriterijima o stručnim zvanjima Hrvatskog centra za dramski odgoj 2017. godine, stekla zvanje dramski voditelj, a 2019. godine zvanje dramski pedagog.

2017.g.

„Volim s
mamom i
tatom čitati!”
J.P.

SURADNJA DV GRIGORA VITEZA
I KNJIŽNICE KNEŽIJA ZAGREB

Knjižnica
Knežija,
Albaharijeva
7,10000 Zagreb

Zelene i digitalne knjižnice

„Tko čita bude
pametan!” J.L.

Vitezovi u zelenoj Knjižnici Knežija

Knjižnica, mjesto igre, istraživanja i
druženja cijele zajednice

Povezujemo dijete, skrbnika,
odgojitelja i knjižnicu

Obilježavamo važne
eko datume

Ankica Veselić
aveseljic@gmail.com

Dragana Škrtić
dragana4.p@gmail.com

Darinka Vučković
darinkav72@gmail.com

Osnovna škola Banija, Karlovac

ZELENA ZONA U OŠ BANIJA

U školskoj knjižnici, u sklopu koje djeluje Zelena knjižnica, pokrenut je projekt *Zelena zona* s ciljem povezivanja prirodnih znanosti, STEM područja i školske knjižnice. Glavni su ciljevi *Zelene zone* razvijanje svijesti o ekološkim problemima u neposrednom i globalnom okruženju, razvijanje zanimanja i osjetljivosti učenika za očuvanje i zaštitu okoliša te promicanje i ostvarivanje ciljeva održivog razvoja uz potporu i korištenje digitalne tehnologije. Nositelji aktivnosti su učiteljice kemije te informatike, stručna suradnica knjižničarka, polaznici izvannastavne aktivnosti programa GLOBE te svi učenici od 1. do 8. razreda, prema vlastitim mogućnostima i interesima. Učenici se potiču na kreativnost, istraživački i timski rad te projektno i istraživačko učenje uz primjenu digitalnih tehnologija. Aktivnosti su podijeljene su u četiri skupine: *U potrazi za vodom*, *Kreativni i zeleni*, *Djeluj održivo* i *Priroda kroz oko mobitela*. Učenici sudjeluju u radionicama recikliranja i izrade uporabnih predmeta, akcijama sadnje stabala, snimaju edukativne filmove, *booktrailere*, mjere i opažaju promjene u okolišu korištenjem mobilnih aplikacija, provode znanstvena istraživanja i surađuju sa znanstvenicima, prezentiraju svoje aktivnosti na međunarodnim konferencijama, surađuju s ustanovama i udrugama u lokalnoj zajednici, koriste edukacijske robote, izrađuju digitalne ekološke slikovnice i plakate te sudjeluju na obrazovno-ekološkim natjecanjima i natječajima.

Ključne riječi

Zelena zona, knjižnica, GLOBE Program, digitalna tehnologija, održivi razvoj

Biografija

Ankica Veselić, dipl. ing. kem. teh., učiteljica savjetnica, radi u Osnovnoj školi Banija kao učiteljica kemije i tehničke kulture. Aktivna je u programu GLOBE Hrvatska te s učenicima sudjeluje u mnogim državnim i međunarodnim projektima koji promiču održivi razvoj te zaštitu i brigu o okolišu. Sudjeluje u organizaciji i provođenju radionica u ustanovama i udrugama koje se bave obrazovanjem učenika. Idejna je začetnica Dana znanosti u Osnovnoj školi Banija i projekta *Zelena zona*, kojima je cilj povećati zanimanje za održivi razvoj i različita područja znanosti.

Dragana Škrtić, dipl. uč. razredne nastave i inf., učiteljica mentorica, radi u Osnovnoj školi Banija kao učiteljica informatike. Sudjeluje u Croatian Makers ligi te vodi Male robotičare. Voditeljica je projekta *Budi internet genijalac*, sudjeluje u organizaciji Dana znanosti u Osnovnoj školi Banija te projektima i radionicama iz Finansijske pismenosti, Medijske pismenosti, Dana sigurnijeg interneta, Dana jezika i Održivog razvoja. U svom radu ističe važnost ekoloških aktivnosti kroz organizaciju aktivnosti i radionica.

Darinka Vučković, dipl. ling. i fon., dipl. knjiž., stručna suradnica mentorica, radi u Osnovnoj školi Banija kao stručna suradnica knjižničarka. U školi provodi projekte koji promiču važnost čitanja, U knjižnici rastu knjigolupci, Naša mala knjižnica, Medijska pismenost i Budi financijski pismen. Voditeljica je školskog fonda solidarnosti Prijatelj prijatelju koji promiče volontiranje i humanitarne akcije. Vodi čitateljski klub, program za prevenciju seksualnog nasilja nad djecom SNEP 2 – Junior program te sudjeluje u Danu znanosti. Kroz projekt *Zelena knjižnica* organizira ekološke aktivnosti i radionice te sudjeluje u školskom projektu *Zelena zona*.

5. Zeleni festival - Karlovačka zelena priča

Zelene i digitalne knjižnice

26. lipnja 2024.

U POTRAZI ZA VODOM

- Obilježavanje Svjetskog dana voda
- Micro: maqueen
- Escape room
- Rijeke za budućnost

PRIRODA KROZ OKO MOBITELA

- Izazov urbane prirode
- Globe observer
- Grow up
- Mobitel nije samo selfie

ZELENA ZONA U OŠ BANIJA

Ne naslijedujemo Zemlju od svojih predaka,
već ju posuđujemo od svoje djece.
- indijska izreka

KREATIVNI I ZELENI

- Uređenje okoliša škole
- Ekološke slikovnice
- Booktrailer
- Recreated radionica

Filip Ramić
filip.ramic1@skole.hr
Osnovna škola Turanj

GREENTECH IOT U PROJEKTU STEMWAVE „ŠKOLA BUDUĆNOSTI“

STEMWave „Škola budućnosti“ projekt je koji su pokrenule tvrtke STEMI, Infobip i A1, a ciljevi projekta su povezivanje hrvatskih škola s tehnološkom industrijom uvođenjem novih znanja kao što su: umjetna inteligencija, Internet of Things, *crowdfunding*, izgradnja tehnoloških tvrtki itd. U projektu je sudjelovalo 200 škola, a sastojao se od nekoliko programa. Program u kojem su učenici koji pohađaju aktivnost Makerspace u školskoj knjižnici sudjelovali zvao se *Greentech IoT*. U njemu su kroz proces stvaranja pametnog vrta i sadnje paprike prikupljali podatke s raznih senzora te se paralelno s razvojem biljke bavili podatkovnom znanošću u Oblaku.

Ključne riječi

IoT, makerspace, smartgarden, datascience, cloud

Biografija

Filip Ramić, dipl. knjižničar, prof. kroatologije i povijesti zaposlen je od 2016. godine u Osnovnoj školi Turanj u Karlovcu kao stručni suradnik knjižničar. U radu s učenicima, kroz interdisciplinarne aktivnosti, nastoji čitanje književnosti i čitalačku pismenost spojiti s informacijskom pismenosti i razvojem tehnoloških kompetencija iz STEM područja. Voditelj je izvannastavne aktivnosti Makerspace u školskoj knjižnici, zajedničkog prostora za učeničko istraživanje i stvaranje u skladu s DIY (uradi-sam) kulturom gdje učenici provode tehnološke eksperimente i razvijaju kompetencije u području računarstva, IoT-a i robotike, stječu vještine u programiranju te 3-D tisku i modeliranju. S hrvatskim tehnološkim *startup-ovima* surađuje na školskim projektima. Pohađa poslijediplomski studij informacijske sigurnosti na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu.

AUTOR

Filip Romic, Školski knjižnici i voditelj izvannastavne aktivnosti "Makerspace u školskoj knjižnici"

01. Uvod

Učenici koji pođuhaju izvannastavnu aktivnost „Makerspace u školskoj knjižnici“ Školske godine 2022./2023. sudjelovali su u projektu „STEMwave - Škola budućnosti“ koji su pokrenule tvrtke STEMI, Infobip i A1.

Povezivanje škola s tehnološkom industrijom primarni je cilj projekta. Uvođenjem najrelevantnijih znanja iz industrije 4.0. kao što su: AI, IoT, izgradnja tehnoloških tvrtki, itd. knjižnica je preuzeila ulogu školskog inovacijskog laboratorija.

02. Cilj

Učenici kroz proces stvaranja pametnog vrta i sadnje paprike te brige o njoj, uče kako procijeniti zdravlje biljke na temelju izgleda listova i ploda. Zatim prikupljaju podatke s raznih senzora te paralelno s razvojem biljke bave se podatkovnom znanosti u Oblaku i analiziraju prikupljene podatke.

Greentech IoT pametni vrt

Program Greentech IoT donosi nova znanja o zelenim tehnologijama pri čemu se kroz proces stvaranja pametnog vrta prikupljaju podatci s raznih senzora, pohranjuju u Oblak te se biljka razvija potpomognuta i podatkovnom znanosti

STEMwave
school of the future

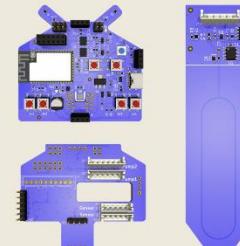
SURADNJA

Stemi d.o.o., EdTech tvrtka, nositelj projekta „STEMwave - Škola budućnosti“

03. Metodologija

Okošnica projekta odnosi se na *Embedded development* u okviru čega je bilo potrebno programirati "STEMI Bunny" razvojnu pločicu za kontrolu senzora unutar pametnog vrta.

Senzori koji se nalaze na pločici: senzor svjetlosti, barometar i termometar, senzor vlage tla i temperature tla

05. Rezultat

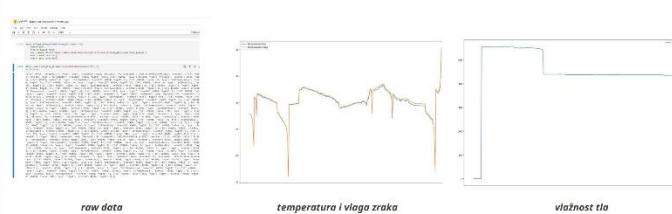
Osim uspješnog uzgoj paprike, rezultati su:

- **Kvalitetnije obrazovanje:** Učenici su dobili pristup naprednim tehnologijama i inovativnim metodama učenja
- **Ekološka osviještenost:** Senzori za praćenje okoliša pomažu u stvaranju svijesti o zagađenju zraka, vode i tla.
- **Poticanje inovacija:** učenici razvijaju vještine za buduće poslove u IT sektoru i održivom razvoju kao nositelji budućih inovacija.

04. Analiza

Mjerenja sa senzora odvijala su se u vremenskim intervalima, a nakon njihovog prikupljanja i spremanja u Oblak došlo je vrijeme za *Data Science* te analizu i vizualizaciju podataka u obliku grafova. U prilogu se nalazi 288 setova mjerenja temperature i vlage zraka te vlažnosti tla - prikaz prva 24 turbulentna sata u životu jedne paprike kroz oči podatkovne znanosti.

06. Zaključak

Kroz suradnju obrazovnog sustava s tehnološkim tvrtkama i upoznavanjem tehnologija na kojima se temelji većina današnjih izuma, učenici i mentorji stvaraju čvrste temelje za daljnje obrazovanje u IT svijetu i razvijanje vještina potrebnih za poslove surašnje.

Lorena Klokočki
lorena.klococki1@skole.hr

Amalija Misir-Čujko
amacujko@yahoo.com

Osnovna škola Barilović

VIŠENAMJENSKI CVJETNI STRANIČNIK – KAĆUN

Knjižnice odavno nisu samo mesta za posudbu i povrat knjiga već šire svoju djelatnost u različite sfere kao što su ekologija i edukacija. Straničnik, kao najstariji suputnik knjige, ima potencijal slijediti tu evoluciju. Vođene tom idejom, voditeljice učeničke zadruge Barilko, osmislele su višenamjenski cvjetni straničnik – kaćun. Riječ je o ručno oslikanom straničniku na kojem je prikazan Mali kaćun (*Orchis morio*), strogo zaštićena zavičajna biljna vrsta rasprostranjena u Općini Barilović. Kao višegodišnja zeljasta biljka iz porodice orhideja ili kaćunki (*Orchidaceae*), pripada jednoj od najrasprostranjenijih porodica biljaka na Zemlji. Kao i ostale vrste samoniklih orhideja, u Republici Hrvatskoj strogo je zaštićena vrsta i nalazi se na popisu *Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske* u kategoriji gotovo ugroženih biljaka. Odabirom ovog motiva za straničnike namjera je educirati stanovništvo o ovoj zaštićenoj vrsti, ali i o bioraznolikosti općenito. Ovaj je straničnik poseban po tome što sadrži ukrasni privjesak u obliku cvijeta ivančice, koje su također neizostavne na našim cvjetnim livadama. Privjesak je izrađen pomoću 3-D printer-a, a filament iz kojeg se izrađuje je biorazgradiv. Privjesak se sastoji od dva dijela, a kapica u sredini cvijeta punjena je sjemenjem livadnog cvijeća, namijenjenog sjetvi. Osim kao ukras straničniku, privjesak se može koristiti i kao naušnica, privjesak na ogrlici ili neki drugi ukrasni predmet. Straničnik je zapakiran u papirnati omot koji na sebi sadrži edukativni tekst o Malom kaćunu kojim se kupce ovog proizvoda želi educirati o ovoj zaštićenoj vrsti i osvijestiti važnost zaštite prirode. Ovaj proizvod spoj je likovne umjetnosti, ekologije, održivog razvoja i novih tehnologija kojim se želi dokazati da i jedan mali straničnik može postati puno više od puke stanke u knjizi.

Ključne riječi

straničnik, bioraznolikost, zaštićene vrste, kaćun, 3D printer

Biografija

Lorena Klokočki radi kao školska knjižničarka u Osnovnoj školi Barilović i kao nastavnica engleskog jezika u Turističko-ugostiteljskoj školi u Karlovcu. Studij knjižničarstva i engleskog jezika završila je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radila je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, Hrvatskom knjižničarskom društvu te u nekoliko osnovnih škola u Karlovačkoj županiji. Voditeljica je sekcije 3D uporabnih predmeta u sklopu učeničke zadruge Barilko. Članica je Društva knjižničara Karlovačke županije, Hrvatskog čitateljskog društva i Hrvatske udruge školskih knjižničara.

Amalija Misir-Čujko radi u nekoliko škola Karlovačke županije (Osnovnoj školi Ivane Brlić-Mažuranić, Područnoj školi Drežnica, Osnovnoj školi Barilović i Osnovnoj školi Švarča) kao učiteljica prirode i biologije. Završila je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Ovlašteni je agronom te članica Hrvatske agronomске komore. S učenicima redovito sudjeluje na različitim manifestacijama (Festival znanosti). Voditeljica je izvannastavne aktivnosti *Školski vrt – ljekovito, ukrasno i začinsko bilje* u Područnoj školi Drežnica te je voditeljica učeničke zadruge Barilko iz Barilovića (sekcije: poljoprivreda). U svom radu s učenicima nastoji poticati njihovu kreativnost, kritičko razmišljanje kao i zanimanje za prirodoslovje.

Višenamjenski cvjetni straničnik - kaćun

Lorena Klokočki, mag. bibl., Amalija Misir-Čujko, dipl. ing. agr.

Osnovna škola Barilović

Knjižnice odavno nisu samo mesta za posudbu i povrat knjiga, već šire svoju djelatnost u različite sfere kao su ekologija i edukacija. Straničnik kao najstariji suputnik knjige ima potencijal slijediti tu evoluciju. Vođeni tom idejom, voditeljice učeničke zadruge Barilko, osmisile su **višenamjenski cvjetni straničnik - kaćun**.

Mali kaćun (Orchis morio) strog je zaštićena biljna vrsta rasprostranjena u Općini Barilović. Kao višegodišnja zeljasta biljka iz porodice orhideja ili kaćunki (Orchidaceae), pripada jednoj od najrasprostranjenijih porodica biljaka na Zemlji. Raste na osunčanim i suhim travnjacima ili u svijetlim šumama. Kao i ostale vrste samoniklih orhideja, u Republici Hrvatskoj strog je zaštićena vrsta i nalazi se na popisu u *Crvenoj knjizi vaskularne flore Hrvatske* u kategoriji gotovo ugroženih biljaka.

Straničnik sadrži ukrasni privjesak u obliku cvijeta ivančice izrađen pomoću **3D printera**, a filament iz kojeg se izrađuje je **biorazgradiv**. Privjesak se sastoji od dva dijela: bijelih latica i žute kapice koja predstavlja središnji dio cvijeta. Kapicu punimo **sjemenjem livadnog cvijeća** koje je namijenjeno sjetvi.

Osim kao ukras straničniku, privjesak se može koristiti i kao naušnice, privjesak na ogrlici ili neki drugi ukrasni predmet. Straničnik pakiramo u papirnati omot koji na sebi sadrži edukativni tekst o Malom kaćunu s ciljem da educira čitatelje o ovoj zaštićenoj vrsti i osvijesti važnost zaštite prirode.

Višenamjenski straničnik:

- likovna umjetnost
- ekologija
- održivi razvoj

(Agenda UN 2030; SDG 15)

- nove tehnologije

Straničnik može biti puno više od puke stanke u knjizi.

Viktorija Tomšić
viktorija.tomsic@gmail.com
Osnovna škola „Antun Klasinc“ Lasinja

ERASMUS – DIGITAL DIMENSION IMPROVES GREEN LIFE

U sklopu projekta Erasmus, s temom uključivanja digitalne dimenzije u nastavu, digitalnog okruženja u kojem živimo te primjera korištenja istih u školi i u društvu, knjižničarka je bila na dvije mobilnosti učitelja (Malta i Poljska) te jednoj mobilnosti učitelja i učenika (Turska). Cilj mobilnosti bio je učenje o primjeni digitalne tehnologije u životu i u nastavi, korištenju aplikacija te igrifikaciji nastave pomoću digitalnih tehnologija i aplikacija. Kod uključivanja i ispreplitanja ekoloških tema u projektu, naglasak je bio na recikliraju, smanjenju otpada te smanjenju korištenja papira.

Ključne riječi

Erasmus, digitalno okruženje, digitalna tehnologija, nastava, igrifikacija

Biografija

Viktorija Tomšić završila je kroatistiku i anglistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radila je u nakladničkoj kući Mate i školama. Nakon zapošljavanja na radnom mjestu knjižničarke u Osnovnoj školi „Antun Klasinc“ Lasinja završila je i izvanredni studij bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radi i kao učiteljica engleskog jezika u Osnovnoj školi Draganići. Predsjednica je podružnice Hrvatskog udruženja školskih knjižničara (HUŠK) za Karlovačku županiju. Redovito se stručno usavršava u struci te radi na jačanju svojih kompetencija i vještina u različitim područjima.

ERASMUS PROJEKT: *Digitalna dimenzija unapređuje zeleni život*

PARTNERI: Malta , Hrvatska, Poljska i Turska

- digitalno građanstvo : mobilnost učenika
- zeleni život: obuka učitelja
- zeleni umovi: obuka učitelja
- zelene škole: mobilnost učenika

OPIPLJIVI REZULTATI:

- Kratki film
- E-knjiga
- Digitalne puzzle
- Jedinica za digitalno učenje

NEOPIPLJIVI REZULTATI:

- Dobra praksa
- Zelena pitanja
- Osobni razvoj
- Znanje i iskustvo
- Digitalni alati

DIGITAL DIMENSION improves green life

Virtualna stvarnost: knjižnica budućnosti omogućava pristup tehnologiji i nezamislivoj količini edukativnog sadržaja.

Jasna Milički
jasna.milicki@skole.hr

Osnovna škola Marija Bistrica, Marija Bistrica

Ana Sudarević
ana.sudarevic1@skole.hr

Osnovna škola Dubovac, Karlovac

IGRAJ(MO) ZELENO: ONLINE SURADNjom DO MANjEG EKOLOŠKOG OTiska

Mladima je igra prirodno i prihvatljivo okruženje. Promatrana u kontekstu nastavnog procesa, igra je usmjerenica na učenika, na njegove potrebe i motive i kao takva pomoćno je sredstvo za povećanje interesa i koncentracije kod učenika s ciljem usvajanja određenih informacija i znanja. Korištenje digitalnih alata omogućuje implementaciju igrifikacije u odgojno-obrazovni proces, a digitalne igre pružaju dodatne resurse tradicionalnom obrazovanju za poticanje usvajanja sadržaja međupredmetnih područja kurikuluma, uz trenutnu povratnu informaciju i učeniku i učitelju. Igrifikacija daje i mogućnost samoregulacije učenja, s obzirom na vrijeme te korištenje metode ponavljanja što kroz fazu refleksije dovodi do vrednovanja naučenog. Za bolju učinkovitost i zadovoljavajuće rezultate preporuča se spajati razne strategije igara sa sadržajem učenja. U kontekstu održivog razvoja, te u usporedbi s tradicionalnim igramama, digitalne igre odlikuju se manjim ekološkim otiskom, jednostavnije se i brže dijele, a značajna je i mogućnost preoblikovanja sadržaja postojećih igara sukladno vlastitim potrebama, umjesto stvaranja potpuno novih čime se ostvaruje optimizacija resursa. Suvremena tehnika širi mogućnosti suradnje koja više nije uvjetovana fizičkim prostorom, no zato je moguća u realnom vremenu. Opisano također pogoduje razvoju tzv. mekih vještina poput timskog rada, prilagodbe novim situacijama, rješavanja problema i kritičkog mišljenja te upravljanja vremenom i prioritetima, kako kod tvoraca igara, tako i kod natjecatelja. Primjer za opisano je međuškolsko natjecanje u znanju organizirano povodom Svjetskog dana zaštite okoliša i Svjetskog dana zaštite oceana između OŠ Dubovac (Karlovac) i OŠ Marija Bistrica (Marija Bistrica). Cilj je bio primjena informacija usvojenih prethodnih školskih godina kroz sadržaj kurikuluma različitih predmeta. Zahvaljujući specifičnostima osmišljene digitalne igre, u formi lova na blago, natječući se međusobno, sudionici su provjerili prethodno stećeno znanje, te usvojili nove informacije koje će moći implementirati u svoju svakodnevnicu.

Ključne riječi

igrifikacija, meke vještine, održivi razvoj, zaštita okoliša

Biografija

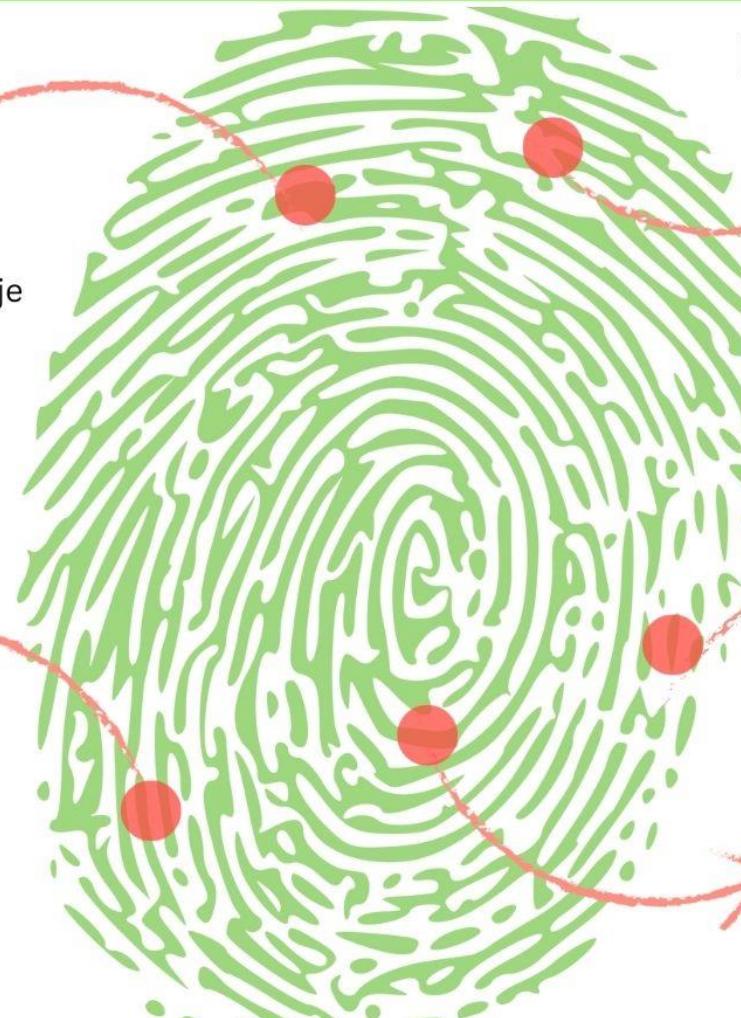
Jasna Milički, rođena u Mariji Bistrici, doktorica znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja informacijskih i komunikacijskih znanosti, trenutno je zaposlena u školskoj knjižnici Osnovne škole Marija Bistrica. Svoju stručnost nadograđivala je edukacijama na Institute for English Language Education, Lancaster University i The International School for Holocaust Studies, Yad Vashem, Jerusalem, te proširivala pohađanjem konferencija i seminara u zemlji i inozemstvu. U svome radu usmjerena je na međupredmetno povezivanje informacijske i medijske pismenosti, razvoj kritičkog mišljenja i inkluziju mladih u društvenu zajednicu. Također se bavi stručnim analizama utjecaja suvremenih medija na čitanje školske populacije, čije rezultate objavljuje u stručnim publikacijama. Od 2002. do 2014. vodila je Županijsko stručno vijeće osnovnoškolskih knjižničara Krapinsko-zagorske županije. Kontinuirano surađuje s Agencijom za odgoj i obrazovanje na poslovima stručnog usavršavanja školskih knjižničara. Područje užeg interesa u struci usmjereno je na razvoj i unapređenje rada školskih knjižnica i školskih knjižničara u području odgoja i obrazovanja kroz školski i knjižnični kurikulum, naročito u području informacijske i medijske pismenosti.

Ana Sudarević, profesorica hrvatskoga jezika i informatologije, smjer bibliotekarstvo. Radi u Osnovnoj školi Dubovac u Karlovcu u zvanju stručne suradnice knjižničarke – izvrsne savjetnice. U svom radu nastoji što više surađivati s učiteljima i integrirati knjižnično-informacijsko područje u sve predmete. Posebno područje interesa joj je odgojno-obrazovni rad s učenicima, s naglaskom na suvremene tehnologije. Redovito izlaže na stručnim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu, vodi radionice te objavljuje radove u relevantnim časopisima i zbornicima. Aktivna je članica strukovnih udruga te članica uredništva časopisa Hrčak i Kalibar.

IGRAJ(MO) ZELENO : ONLINE SURADNjom DO MANJEG EKOLOŠKOG OTISKA

Igre i održivi razvoj

- digitalne igre brže se i jednostavnije dijele
- suradnja je moguća u realnom vremenu, nije uvjetovana fizičkim prostorom
- optimizacija resursa preoblikovanjem postojećih igara

Igre u odgojno-obrazovnom procesu

- samoregulacija učenja
- dodatni resursi tradicionalnom obrazovanju
- pomoćno sredstvo za povećanje interesa i koncentracije kod učenika

Igre i soft skills

- timski rad
- prilagodbe novim situacijama
- rješavanje problema i kritičko mišljenje
- upravljanje vremenom i prioritetima

međuškolski
online kviz

digitalni obrazovni
sadržaj

Mirjana Kotromanović
mirjana@knjiznicavirovitica.hr
Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

ODRŽIVI MLADI ZA ZELENU KNJIŽNICU

Knjižnice svojim aktivnostima uvelike mogu utjecati na podizanje svijesti o važnosti zaštite okoliša i održivom razvoju kroz primjere dobre prakse, usluge i aktivnosti knjižnica vezanih uz održivost te djelovati u skladu s ciljevima Agende 2030. Na tragu spomenutog, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica, kao zelena knjižnica i knjižnica koja intenzivno podupire rad s mladima, provodila je projekt u kojem su sudjelovali učenici i profesori iz triju škola strukovnih zanimanja – Tehničke škole Virovitica, Strukovne škole Virovitica i Industrijsko-obrtničke škole Virovitica. Projekt se provodio tijekom travnja, svibnja i lipnja 2024. Učenici triju spomenutih škola zajedno su sa svojim profesorima kroz tri predavanja koja su se održala u travnju i svibnju istaknula važnost usvajanja vještina i znanja o ekološkoj tematiki radi podizanja svijesti o važnosti zaštite okoliša i održivom razvoju. Na njihovim su predavanjima publiku činili mlađi u dobi od 13 do 19 godina. Učenici Tehničke škole Virovitica održali su prezentaciju u kojoj su govorili o alternativnim izvorima energije u svrhu očuvanja šuma. Predavanje je nosilo naziv *Energija budućnosti – kako obnovljivi izvori čuvaju naše šume?* Učenici Industrijsko-obrtničke škole Virovitica održali su predavanje naziva *Za ljestvi planet* na kojem su govorili o važnosti cvijeća za privlačenje korisnih insekata i oprašivanje biljaka. Učenici Strukovne škole Virovitica održali su predavanje naziva *Jedem zdravo, čitam zeleno* na kojem je naglasak stavljen na održivu prehranu, važnost korištenja lokalno uzgojenih namirnica te aspekt smanjena otpada hrane i recikliranja. U lipnju je u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica, u suradnji sa svim školama, održan sajamski dan na kojem su učenici i profesori predstavili proizvode svoje škole uz popratnu izložbu knjiga iz knjižnice koje su vezane za zelene politike i održivi razvoj.

Ključne riječi

zelena knjižnica, održivi mlađi, programi za mlađe, suradnički programi, Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

Biografija

Mirjana Kotromanović diplomirala je knjižničarstvo i hrvatski jezik i književnost te je zaposlena u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica kao informator na Odjelu za odrasle. Godine 2010. postaje voditeljica Dječjeg odjela. Pohađa brojne radionice i predavanja te stručne skupove vezane za poticanje čitanja i dječje knjižničarstvo. Godine 2021. napredovala u struci u višu knjižničarku i od iste godine raspoređena na mjesto voditeljice Informacijsko-posudbene službe i Stručno znanstvenog odjela. Trenutno radi kao voditeljica Odjela za djecu i mlađe. Pokrenula je prvi klub mlađih *O čitanju i svemu pomalo*. Jedna je od triju autorica stručne publikacije *Učimo strane jezike kroz igru i zabavu* koja je 2021. izašla u izdanju Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica i jedna od triju autorica stručne recenzirane publikacije *I naši (korisnici) su vaši (korisnici)*, također objavljene u izdanju Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica, 2022. godine. Početkom 2023. pokreće novi program za mlađe naziva *Budi InFormiran* s ciljem razvijanja komunikacijskih vještina kod mlađih te medijske i informacijske pismenosti. Dio je projektnog tima u projekta *Potrubi za knjigu!* (nabava bibliokombija i osnivanje bibliobusne mreže) u kojem je voditeljica radionica za tri skupine korisnika u projektu. Autorica je brojnih stručnih prikaza te članaka u zbornicima i časopisima. U svome radu kroz kontinuirano ulaganje u vlastito znanje i cjeloživotno učenje stavlja naglasak na poticanje čitanja među svim dobnim skupinama korisnika, a naročito među djecom i mlađima.

ODRŽIVI MLADI ZA ZELENU KNJIŽNICU

Autorica: Mirjana Kotromanović, viša knjižničarka

Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica

mirjana@knjiznicavirovitica.hr

5. ZELENI FESTIVAL – KARLOVAČKA ZELENA PRIČA

SVRHA projekta je razmjena iskustava vezanih uz zelene teme koji ističu važnost usvajanja vještina i znanja o ekološkoj tematiki radi podizanja svijesti mladih o važnosti zaštite okoliša i održivom razvoju, a u skladu s ciljevima Agende 2030.

CILJEVI

- odgovorna proizvodnja i potrošnja za sadašnju i buduće generacije mladih
- kreiranje vlastitih proizvoda na temelju prezentiranog
- upoznavanje mladih sa specifičnim knjižničnim fondom i razvijanje čitateljskih navika
- dugoročno održiva zajednica
- stjecanje pozitivnog stava o strukovnim i obrtničkim zanimanjima
- poticanje kreativnosti među mladima

1

Energija budućnosti

Prvo predavanje i radionicu na temu Energija budućnosti – kako obnovljivi izvori čuvaju naše šume? održao je Domagoj Lisjak, profesor elektrotehničke skupine zajedno s učenicima Tehničke škole Virovitica koji su bili zaduženi za prezentiranje i praktični dio. Profesor Lisjak govorio je o obnovljivim izvorima energije – energiji sunca, vjetra i vode, načinima korištenja energije. Zatim o biomasi, energiji valova te energiji plime i oseke. Istaknuo je kako korištenjem obnovljivih izvora energije ne zagadujemo okoliš te dajemo priliku šumama i biljkama da žive.

2

Za ljepši planet

Druge predavanje u sklopu projekta održale su učenice Industrijsko-obrtničke škole Virovitica, smjer cvjećar, zajedno sa svojom nastavnicom Kristinom Horvat Vargović, dipl. ing. agronomije. Na predavanju su govorile o važnosti cvijeća za opravljivanje kukaca, solarnim pčelama kao najvažnijim opravljivačima, pčelama medaricama i njihovoj ulozi u stvaranju meda, leptirima i njihovom stadiju razvoja, cvijeću kao mamcima za opravljaveće tј. korisnim cvjetnicama u vrtu i brojnim drugim zanimljivostima vezanima uz temu. Publiku je imala priliku isprobati miris bosiljka, matičnjaka, kopra, ružmarina, kadulje. Posebno su se osvrnule i na temu ugroženosti opravljivača, neodgovornog korištenja pesticida i istaknule kako svi zajedno trebamo voditi veću brigu o prirodi kako bismo i nadalje mogli uživati u njezinim blagodatima.

3

Jedem zdravo, čitam zeleno

Treće predavanje u sklopu projekta održala je Renata Matišić, dipl. ing. prehrambene tehnologije iz Strukovne škole Virovitica uz učenike škole. Tema predavanja bila je zdrava prehrana i proizvodnja hrane – što znači zdrava prehrana, zašto i koliko hrane bacamo te kako možemo utjecati na promjene. Što znači uravnotežena prehrana, koju s zdravstveni rizici ukoliko ne briňemo o raznovrsnoj i zdravoj prehrani. Na kraju predavanja zaključeno je da je racionalni odnos prema hrani preduvjet za dugoročnu stabilnost te zdravlju i bolji život u budućnosti.

Na samom kraju susreta, učenici Strukovne škole zdravim zalagajima i napticima iznenadili su učenike iz kolege koji su iz knjižnice otišli zadovoljni i s novim saznanjima.

4

Zeleni sajam

Učenici i profesori triju škola održali su sajam svojih proizvoda ispred Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica. Tehnička škola Virovitica: šumski eksponati, dendrološka zbirka zaboravljenih vrsta, bonsai drveća. Industrijsko-obrtnička škola Virovitica: zeleni aranžmani, cvijeće. Strukovna škola Virovitica: zeleni i zdravi zalagaji

Sajam je bio popraćen izložbom knjiga o ekološkoj održivosti iz fonda Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica.

REZULTATI

- promocija mladih
- medijska pažnja
- razvijanje partnerstva

ZAKLJUČAK Mladi su sve više svjesni važnosti ekološke održivosti i spremni su ulagati u isto. Knjižnica je mjesto za okupljanje mladih u zajednici i organizaciju događaja koji promiču društveno korisne ciljeve.

Vladimira Fumić
vladimira.fumic@skole.hr

Ana Budimir
rupcic.ana@gmail.com

Osnovna škola „Braća Seljan“ Karlovac

NE BUDI ZELEN – MISLI ZELENO!

Početkom nastavne godine 2022./2023. učiteljica Vladimira Fumić započela je s realizacijom nove izvannastavne aktivnosti u Osnovnoj školi „Braća Seljan“ – programom GLOBE. Kroz ovu izvannastavnu aktivnost učenici se bave praćenjem promjena u prirodi te vođenjem i prikazivanjem zabilješki rezultata o promjenama zraka, vode, biljaka i oblaka. GLOBE povezuje učitelje, učenike i znanstvenike širom svijeta koji svoja istraživanja objavljaju na svjetskoj službenoj stranici. Mali GLOBOVCI, učenici mlađe školske dobi, bave se istraživanjima o zraku koji udišu, o vodi koji piju, drveću koje ih okružuje, svemiru i o vrstama oblaka. GLOBE povezuje učenike diljem svijeta kroz interaktivno istraživanja te prikupljaju podatke kojima pomažu u znanstvenim istraživanjima. Kroz izvannastavnu aktivnost GLOBE učenici razvijaju vještine uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije te im se pruža mogućnost sudjelovanja u mnogim međunarodnim projektima i raznim međunarodnim natjecanjima. Također se kroz različite praktične aktivnosti kod učenika razvija svijest o važnosti očuvanja prirode i okoliša te potiče empatija i prosocijalno ponašanje, kao i uključivanje u aktivnosti koje doprinose cjelokupnoj zajednici. Posterom su prikazane samo neke od aktivnosti koje su se provodile u sklopu GLOBE izvannastavne aktivnosti.

Ključne riječi

GLOBE, škola, istraživanje, priroda

Biografija

Vladimira Fumić diplomirana je učiteljica razredne nastave. Od 2021. unaprijeđena je u zvanje učitelj mentor. Raznim vlastito osmišljenim razrednim projektima i suradnjama radi na edukaciji učenika o ekologiji i održivom razvoju te na poticanju čitanja i kreativnosti učenika. U svom radu aktivno se bavi ekologijom te u Osnovnoj školi „Braća Seljan“ vodi susrete malih GLOBE-ovaca i aktivnosti namijenjene učenicima mlađe školske dobi. Sudjeluje na tečajevima na raznim *online* platformama što joj pruža mogućnost razvoja kreativnosti te kontinuiranog profesionalnog usavršavanja, a sve u svrhu poboljšanja rada i rezultata u radu s učenicima, kao i poticanje kreativnog načina razmišljanja.

Ana Budimir diplomirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je stekla zvanje prof. psihologije te završila i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, smjer poremećaja u ponašanju. Radno iskustvo stekla je u Domu za odgoj djece i mladeži Karlovac i kao stručni suradnik psiholog u karlovačkim vrtićima. Od siječnja 2024. godine radi kako stručni suradnik psiholog u Osnovnoj školi „Braća Seljan“. Trenutna je predsjednica Društva psihologa Karlovac i članica upravnog odbora Hrvatskog psihološkog društva..

NE BUDI ZELEN, PROGLEDAJ ZELENO!

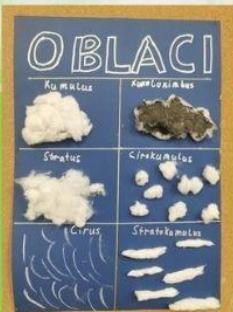

SADNJA

što nam treba za sadnju?
koje alate koristimo?
gdje je najbolje posaditi drvo?
"hrana" za drvo?
obaveze nakon sadnje

OBLACI

promatranje oblaka
opisivanje oblaka
upoznavanje imena izrada
plakata Look Up- "Cloud Hunters"

Space Art Contest

AKTIVNOSTI:
sadimo drvo
proučavamo oblake
zaronimo u svemir
drveće oko nas lista i žuti
posjećujemo institucije

Šumarska i drvodjelska škola Karlovac
Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac

PROLJETNA FENOLOŠKA KAMPANJA
odabir drveta u blizini škole
bilježenje stadija listanja (od pupa do lista)

JESENSKA FENOLOŠKA KAMPANJA
žućenje lišća

Nataša Vojnović

natasa@gkka.hr

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac

BIBLIOBUSNA EKOPRIČA

Pokretna knjižnica specifičan je oblik knjižnice koji omogućuje pristup knjižničnoj građi svima onima koji iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti koristiti usluge stacionarnih knjižnica. To je knjižnica koja bez obzira na zemljopisnu konfiguraciju terena, godišnja doba i vremenske uvjete putuje svojim korisnicima. Svakodnevna putovanja kroz razne krajolike, stajališta u blizini livada, šuma i rijeka poticaj su za promišljanje i učenje o suživotu s prirodom. Upravo zahvaljujući dugogodišnjem radu u karlovačkoj Službi pokretne knjižnice i svakodnevnom boravljenju na otvorenom, osim uobičajenog knjižničarskog posla, ukazale su se mogućnosti, kroz razne programe i projekte, zagovaranja i poticanja ljubavi prema prirodi. Na posteru su predstavljeni neki od višegodišnjih bibliobusnih eko programa.

- *Karton priče* (izrada likova i lutaka od kartona pronađenih kod kuće, u knjižnici ili u prirodi, na temu čitanih priča)
- *Priča iz karlovačkog bibliobusa* (pričaonice i kreativne radionice s naglaskom na uporabu već korištenih i prirodnih materijala – kartona, papira, vune i sl.)
- *Putujemo, čitamo i upoznajemo svoju županiju* (kroz kratke filmove o pojedinim mjestima na kojima bibliobus ima svoja stajališta nastoji se uputiti na zanimljivosti i posebnosti kraja ili mjesta – povjesne, zemljopisne, kulturne i prirodne)
- svakodnevno fotografiranje prirode i okoliša na bibliobusnim stajalištima i objavljivanje fotografija na Facebook stranici karlovačkog bibliobusa
- obilježavanje važnih datuma kroz godinu (Dan planeta Zemlje, Dan oceana, Dan kornjača, Dan očuvanja okoliša, Dan šišmiša i sl.).

Ključne riječi

bibliobusna služba, priroda, programi, ekologija,

Biografija

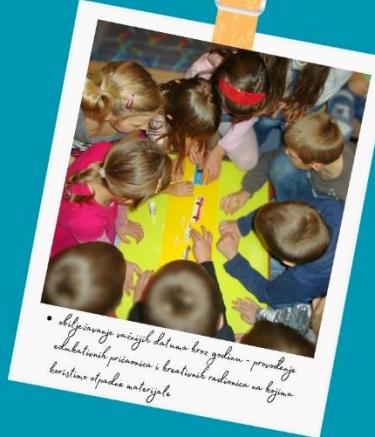
Nataša Vojnović rođena je 1969. godine u Karlovcu u kojem i danas živi. Diplomirala je kroatistiku i bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilištu u Zagrebu. Već tijekom studija radila je na nekoliko osnovnih škola kao profesorica hrvatskog jezika i književnosti, a od 2005. godine zaposlena je u Gradskoj knjižnici „Ivan Goran Kovačić“ u Karlovcu. Dvije godine radila je kao knjižničar informator na Odjelu za djecu i mladež, a već 17 godina radi kao knjižničarka u karlovačkom bibliobusu. Sudjeluje u brojnim programima vezanim za promicanje knjige i čitanja, svakodnevno uređuje Facebook stranicu Službe pokretne knjižnice te osmišljava i provodi razne programe u službi u kojoj radi.

Pratite nas!

- fotografirane prirode na bibliobusnim stajalistima i svakodnevno objavljivanje na Facebook stranici

- obilježavanje vrućnjak djetinama kroz građinu - pravljenje dekorativnih pričionica i kreativnih radionica u bojama koristeći otpadne materijale

- Priča iz bibliobusa - pričaonice i tematske radionice na kojima recikliramo

- Karton priče - pričaonice za koje rezizite izrađujemo od otpadnog kartona

5. zeleni festival – Karlovačka zelena priča na temu Zeleno i digitalno

Bibliobusna ekopriča

Gradsko knjižnica Ivana Gorana Kovačića
Judevitova Šestica 1, Karlovac
Autorica Nataša Vojnović

KULTURA ŽIVLJENJA UZ POMOĆ ALATA UMJETNE INTELIGENCIJE

Plakat prikazuje kako su, pomoću umjetne inteligencije, organizirane radionice na temu kulture življenja koje spajaju održivi razvoj i digitalizaciju. Edukacija je bila usmjerena na djecu od sedam do dvanaest godina, s ciljem da ih se upozna s važnošću štednje energije, vode i ostalih resursa te da nauče kako to činiti u svakodnevnom životu. Namjera je potaknuti njihovu znatiželju i cjeloživotnu strast prema učenju i otkrivanju svijeta te ih osposobiti da postanu savjesni i odgovorni pojedinci koji će svojim djelovanjem doprinijeti pozitivnim promjenama. Važno je osvijestiti svakog pojedinca, posebno djecu, o značaju predanog djelovanja u stvaranju skladnog i održivog društva. Umjetna inteligencija trenutno transformira mnoga područja života, stoga je iznimno važno razumjeti je i naučiti živjeti i surađivati s njom. U svijetu koji se ubrzano mijenja, digitalna pismenost, logičko i kritičko razmišljanje te programiranje povezano s upotrebom umjetne inteligencije ključni su za uspješnu budućnost djece. Školski sustav često ne može pratiti taj tehnološki razvoj, što stvara povećanu potražnju za dodatnom informatičkom nastavom što je bio glavni razlog organizacije tih radionica. U prostoru Audiovizualnog odjela djeca su nakon kratkog uvoda i zajedničkog čitanja radnog materijala odgovarala na pitanja generirana pomoću umjetne inteligencije, prikazana na 4K televizoru. Uz dva voditelja na radionici je sudjelovalo osmero djece podijeljenih u dvije grupe. Kroz interakciju s voditeljem te računalnim programom na zanimljiv i zabavan način dolazila su do novih saznanja. Cilj je bio da nauče kako vlastitim znanjem, zaključivanjem i djelovanjem mogu doprinijeti očuvanju našeg planeta. Zbog velikog zanimanja radionice će se nastaviti tijekom ljetnih školskih praznika.

Ključne riječi

umjetna inteligencija, kultura življenja, digitalizacija, edukacija, radionice

Biografija

Melinda Grubišić-Reiter diplomirala je na Fakultetu kemije i kemijskog inženjerstva u Zagrebu. Zaposlena je u Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ Šibenik od 1998. godine. Od rujna 2012. postaje voditelj Matične službe za narodne i školske knjižnice. Bila je predsjednica Knjižničarskog društva Šibenik tri mandata, član Radne grupe za Zelene knjižnice od njezina osnutka 2014. Voditelj je projekta Zelena knjižnica i živjeti zdravo. Sudjelovala je na međunarodnom projektu *C-change* u okviru kojeg se Šibenik pridružio gradovima Manchesteru, Mantovi, Wroclavu, Gelsenkirchenu i Aguedi kako bi potaknuo podizanje svijesti o onečišćenju i klimatskim promjenama kroz rad u kulturi. S izlaganjem *Project Green Library* sudjelovala je na međunarodnoj konferenciji za knjižničare *The World Library and Information Congress 2021* te s izlaganjem *Green Themes in The Public Library „Juraj Šižgorić“ Šibenik* na stručnom skupu *Knjižnice i UN Agenda 2030: Uloga knjižnica u promicanju održivog razvoja. (Conference Libraries and UN 2030 Agenda: The Role of Libraries in Promoting Sustainable Development)*.

Kultura življenja | uz pomoć alata | umjetne inteligencije

Plakat prikazuje kako smo, uz pomoć umjetne inteligencije, organizirali radionice na temu kulture življenja koje spajaju održivi razvoj i digitalizaciju. Edukacija je bila usmjerena na djecu od sedam do dvanaest godina, s ciljem da ih upoznamo s važnošću štednje energije, vode i ostalih resursa te ih naučimo kako to činiti u svakodnevnom životu.

Željeli smo potaknuti njihovu značajku i cjeloživotnu strast prema učenju i otkrivanju svijeta te ih osposobiti da postanu savjesni i odgovorni pojedinci koji će svojim djelovanjem doprinijeti pozitivnim promjenama. Važno je osvijestiti svakog pojedinca, posebno djecu, o značaju predanog djelovanja u stvaranju skladnog i održivog društva.

Umjetna inteligencija trenutno transformira mnoga područja našeg života, stoga je iznimno važno razumjeti je i naučiti živjeti i surađivati s njom. U svijetu koji se ubrzano mijenja, digitalna pismenost, logičko i kritičko razmišljanje te programiranje povezani s upotrebom umjetne inteligencije ključni su za uspješnu budućnost djece. Školski sustav često ne može pratiti taj tehnološki razvoj, što stvara povećanu potražnju za dodatnom informatičkom nastavom. Upravo zato smo organizirali ove radionice.

U prostoru Audio-vizualnog odjela, djeca su nakon kratkog uвода i zajedničkog čitanja radnog materijala odgovarala na pitanja generirana pomoću umjetne inteligencije, prikazana na 4K televizoru. Uz dva voditelja radionice bilo je osam djece podijeljeno u dvije grupe. Djeca su kroz interakciju sa voditeljem radionice i računalnim programom na zanimljiv i zabavan način dolazila do novih saznanja. Cilj je bio da nauče kako vlastitim znanjem, zaključivanjem i djelovanjem mogu doprinijeti očuvanju našeg planeta. Zbog velikog zanimanja radionice će se nastaviti tijekom ljetnih školskih praznika.

Autori:

Informatičar: Robert Jurić, rjuric@knjiznica-sibenik.hr
Audiovizualni odjel: Perica Bilić, knjižničarski suradnik, pbilic@knjiznica-sibenik.hr
Melinda Grubisić Reiter, visi knjižničar,
voditelj Matične razvojne službe za Šibensko-kninsku županiju
mgrubisic-reiter@knjiznica-sibenik.hr

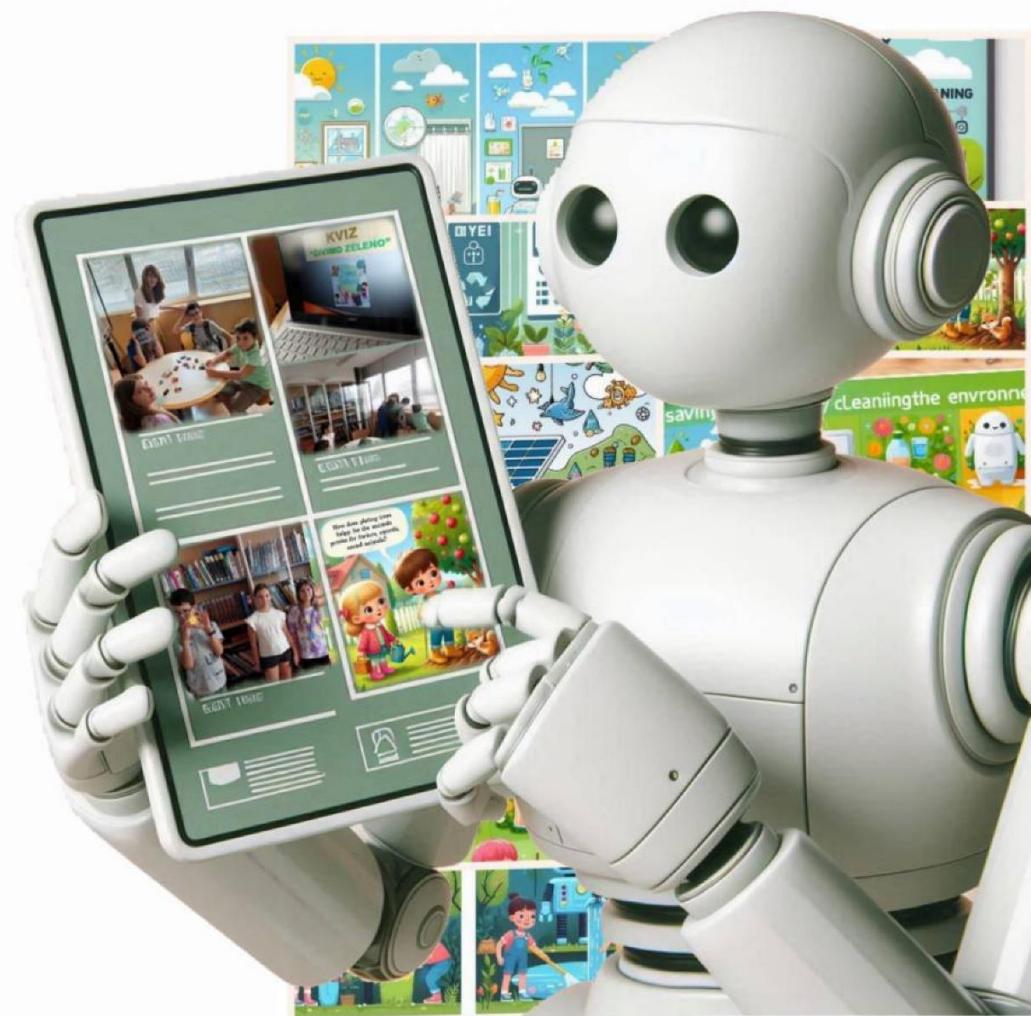
Šibenik, 26.6.2024.

Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić"

ŠIBENIK

Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik, Poljana 6, 22000 Šibenik, Hrvatska
<https://www.knjiznica-sibenik.hr>, gks@knjiznica-sibenik.hr

IZLOŽBA

Ozren Majerić, fotograf i pisac

NISMO SAVRŠENI

Priroda je savršena, mi nismo. Sustanari na ovom planetu, životinje, insekti i druga bića prilagođavaju se dok mi, ljudi, arogantno očekujemo da nam se sve prilagodi. Ravnoteža tog čarobnog lanca, neobičnog suodnosa biljaka i animalnog svijeta izvan je našeg shvaćanja, ali je uporno pokušavamo protumačiti i vlastitim jezikom svesti na oskudne postavke čija pravila razumijemo. Otežani zbog te samonametnute veličanstvenosti, u potpunosti lišeni poniznosti, uporno gazimo putem milijardi ispred sebe i lažno sigurni teturamo nesvesni šire slike u kojoj smo ustvari tek maleno dijete s prstom na okidaču. Zarobljeni egom i očajnički ushićeni banalnostima na koje smo sveli vlastite egzistencije, svedeni smo na karikaturu onog što smo možda mogli biti. Ova izložba je običan plošni prikaz, ništa više. Uzaludni pokušaj hvatanja ljepote trenutka kroz malene oči ograničene dioptrijom ljudskosti. Ovo je svjetlucava kritika površnosti kojom smo obojali smisao postojanja. Ovo je osobna utopija gradnje mikro svijeta, stupići koji život znače, moj izlaz. Putovanja i priroda, klišej u čijim zidovima ima i puno istine. Ovo je onaj prvi korak na novom tlu, komadić straha u gubljenju na nepoznatom teritoriju, nasumično hvatanje dječje radosti zalivene kišom, pogled na planinu iscrtanu sjenama, prepoznavanje umora koji trese noge, pogled na zalazeće nebo zarobljeno ribarskom mrežom, kratak susret s divljim dječakom, noći ispunjene zamišljanjem nezamislivih tuđih svakodnevnica. Ovo je onaj osjet uzbudljive malenkosti na rubu nestajanja, ona čarolija nebitnosti koja oslobađa. Ovo je moj osobni oblak u kojem se rastapam u bjelini. Stvarno pogledati ne znači razumjeti jer ovakvi maleni nismo stvoreni s mogućnošću da stvarno razumijemo. Stvarno pogledati znači pružiti si priliku sići s tog uhodanog puta, nasmijati se samome sebi, učiniti se lakšim od zraka.

Biografija

Ozren Majerić rođen je 1976. u Zagrebu. Kombinira dokumentarnu i konceptualnu fotografiju koje tekstualno nadograđuje u nastojanju da što kvalitetnije prenese vlastito viđenje svijeta koji ga okružuje. Aktivan je na Instagramu gdje na profilu *why not now 1000* spaja fotografiju s pisanjem u zadanoj kratkoj formi. Aktivan je i na Facebooku gdje na profilu pod svojim imenom spaja introvertirani privatni život, strast za putovanjima i opsesivnu potrebu za čitanjem knjiga nastojeći u ne toliko kratkoj formi demonstrirati da je ljepota života jako često stvar vlastitog izbora. Puno više fotografija izloženo mu je na www.ozrenmajericphotography.com. U travnju 2023. mu je u izdanju HENE COM izašla knjiga ulančanih kratkih priča. Ovo mu je šesta samostalna izložba.

Impresum

Organizatori skupa

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac u suorganizaciji s Javnom ustanovom Aquatika – Slatkovodnim akvarijem Karlovac, Turističkom zajednicom grada Karlovca i Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu

Programski odbor i organizacijski odbor

Anita Malkoč Bišćan, Kristina Čunović, Martina Barišić Koprenica, Sanja Graša, Miroslav Katić, Mario Šimić, Marinko Polović

Urednica

Sanja Graša

Grafičko oblikovanje i lektura

Sanja Graša

Tisak

Gradska knjižnica „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac, lipanj 2024.

Stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem održava se uz finansijsku potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ Karlovac, Grada Karlovca i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

5. Zeleni festival – Karlovačka zelena priča
2024.